

Trwa 19. Miesiąc Fotografii w Krakowie!

2021-06-14

28 maja w galeriach i muzeach, w plenerze oraz w internecie wystartował 19. Miesiąc Fotografii. Formuła tegorocznej edycji będzie pod każdym względem otwarta - na nowe formy prezentacji, nową publiczność i nowe tematy.

Okres pandemii jest dla organizatorów wydarzeń kulturalnych czasem trudnym, ale też niezwykle intensywnym, nie tylko ze względu na ograniczenia epidemiczne. Sytuacja wymusiła wprowadzenie istotnych zmian w formule festiwalu, skłoniła do poszukiwania nowych sposobów komunikowania się z publicznością i testowania nowych formatów wydarzeń. Wystawy w galeriach i muzeach będą w tym roku funkcjonować równoległe z wydarzeniami lokalnymi angażującymi mieszkańców Krakowa. Istotną częścią programu będą wystawy gościnne, w tym przygotowane przez studentów szkół artystycznych.

- Naszą ambicją jest, by festiwal w coraz większym stopniu stawał się platformą współpracy, miejscem eksperymentu, przestrzenią otwartą pod każdym względem. Będziemy więc odchodzić od monumentalnych, hermetycznych narracji na rzecz mikrohistorii i osobistych spotkań. Dobre spotkanie, prezentacja, projekcja lub akcja mogą mieć taką samą siłę oddziaływania jak klasyczna wystawa, dlatego wystawy będą raczej pretekstem do dyskusji, a nie celem samym w sobie - mówią Joanna Gorlach i Tomasz Gutkowski z Fundacji Sztuk Wizualnych organizującej Miesiąc Fotografii.

Przykładem takiego podejścia będzie wystawa „Powaga sytuacji” (kuratorowana przez **Agnieszka Rayss** i prezentowana w Cricotece), ukazująca, jak rzeczywistość społeczna staje się tworzywem artystycznym i narzędziem buntu (od klasyków takich jak Łódź Kaliska po projekty młodych twórców, jak Agnieszka Sejud, Krzysztof Powierża, Dominika Gęsicka), istotnym jej elementem będzie program wydarzeń edukacyjnych, aktywizujących, uczestniczących - realizowanych wspólnie z partnerami, Cricoteką oraz Muzeum Fotografii w Krakowie. Cricoteka jako współorganizator połączyła to wydarzenie ze swoim tegorocznym programem, identyfikując się z mniejszymi narracjami, lokalnością i potrzebą solidarnego działania w obliczu kryzysu. Wystawa „Powaga sytuacji”, wynikająca z politycznych i społecznych napięć, pokazując moc protestu, w przewrotny sposób opowiada o naszym nowym świecie, używając obrazów, narzędzi, motywów przetwarzających to, co pozornie banalne lub nudne, oklepane czy pospolite, w gest sprzeciwu.

W Muzeum Manggha zagości obszerny (ponad 700 prac) wybór fotografii **Tomasza Machcińskiego** - geniusza sztuki naiwnej, autora wyjątkowej kolekcji autoportretów kreatywnych stworzonych w domowych atelier od lat 60. XX w. do dzisiaj. Machciński wciela się w bohaterów popkultury - postacie historyczne i wymyślone - przekraczając ograniczenia związane z własną cielesnością i chorobą. Będzie to pierwsza tak duża prezentacja jego twórczości, obejmująca zdjęcia z lat 2006-2018.

Tegoroczną rezydentką festiwalu będzie **Ada Zielińska**, wschodząca gwiazda polskiej fotografii, która w Galerii Szara pokaże zrealizowany dla Miesiąca Fotografii projekt komentujący sytuację finansową artystów na przykładzie projektów niezrealizowanych z powodu braku środków (zaczynając od swojej pierwszej propozycji dla Miesiąca Fotografii, która

nie powstała właśnie dlatego). Z kolei zamiłowanie organizatorów festiwalu do archiwów ujawni się w projekcie **Marty Bogdańskiej** zatytułowanym „ZMIENNOKSZTAŁTNE”, opowiadającym o historii współczesnej z punktu widzenia zwierząt (od gołębi szpiegowskich po niedźwiedzia Wojtka). Będzie to zresztą przykład na to, że „inne wystawiennictwo jest możliwe” – w warstwie ekspozycyjnej „ZMIENNOKSZTAŁTNE” to instalacja wizualno-dźwiękowa, a istotnym elementem tego projektu jest publikacja licząca ponad 700 stron. Książka-jako-wystawa? Wystawa-plus-książka? Udany eksperyment z ubiegłorocznym projektem „Znaki na niebie i na ziemi” potwierdził, że warto rozwijać tę koncepcję.

Sekcja ShowOFF pozostanie inkubatorem dla młodych talentów, bo zainteresowanie nią nie maleje (blisko 500 zgłoszeń z 40 krajów!), a efekty są znakomite. Dość powiedzieć, że laureatki dwóch z ostatnich trzech edycji Paszportów „Polityki” w kategorii Sztuki wizualne – Diana Lelonek i Weronika Gęsicka – debiutowały w Krakowie. Zmienia się jednak formuła ShowOFF-u – finałowe wystawy, realizowane we współpracy z zaproszonymi kuratorami (Tomasz Lazar, Silvia Pogoda, Bartosz Flak), zostaną pokazane inaczej niż w ostatnich latach – nie zbiorowo w Tytano, lecz indywidualnie w krakowskich galeriach. Jedna z wystaw zostanie zaprezentowana w Muzeum Fotografii w Krakowie, które jest także tegorocznym partnerem merytorycznym festiwalu.

Przyzwyczajaliśmy się już, że uczestnicy Sekcji ShowOFF mimo młodego wieku formułują niezwykle dojrzałe, oryginalne wypowiedzi artystyczne. **Tomasz Kawecki** snuje intymną opowieść o duchach i zjawach zamieszkujących dom, w którym się wychował, oraz sąsiadujący z nim las. Do siły dziecięcych wspomnień odwołuje się też **Jagoda Valkov**, która w twórczy sposób opowiada o wychowywaniu się w katolickim ruchu maryjnym. Nowe spojrzenie na cielesność i erotykę proponuje **Bartosz Wajer**, który w swojej pracy bada relacje obrazu i pożądania. Laureaci Sekcji ShowOFF poruszają także aktualne tematy polityczne: w projekcie **Mariny Istominy** są to rozgrywki polityków, które doprowadzają do katastrofalnych pożarów syberyjskiej tajgi, a u **Jędrzeja Nowickiego** – doświadczenia z protestów prodemokratycznych w Białorusi.

Wkładem organizatorów w przywracanie wiary w fotografię jako narzędzie opowiadania o świecie, ale i zmieniania go, będzie seria wydarzeń poświęconych współczesnemu reportażowi. W ramach pokazów plenerowych zaprezentujemy najciekawsze cykle poświęcone współczesnym kryzysom politycznym, klimatycznym i migracyjnym (w tym osiągnięcia laureatów Konkursu im. Krzysztofa Millera organizowanego przez „Gazetę Wyborczą”). Ich istotnym uzupełnieniem będą spotkania z autorami literatury non-fiction. W przestrzeni publicznej Krakowa pojawią się też zdjęcia z projektu „2020. Rok na protestach” autorstwa fotografów należących do Agencji RATS oraz pochodzących ze zbiorów Archiwum Protestów Publicznych.

Kolejnym przykładem „otwarcia” jest **Sekcja Fringe**, dotychczas zbierająca – bez selekcji – propozycje nadsyłane organizatorom. **Fringe** od tego roku będzie przestrzenią eksperymentu oraz wymiany wiedzy i doświadczeń – do współpracy zaproszono studentów najważniejszych polskich uczelni artystycznych, a także grupy fotograficzne i aktywistów. Najciekawsze projekty mogą liczyć na wsparcie finansowe – szczególnie premiowane będą te realizowane lokalnie, na podwórkach i osiedlach Krakowa, angażujące lokalne społeczności.

Miesiąc Fotografii jest wreszcie aktywnym uczestnikiem międzynarodowej dyskusji na temat roli obrazów, ich wagi, siły sprawczej i mocy. Wiosną tego roku wystartował wieloletni projekt artystyczno-badawczy **Why Pictures?** (kuratorzy Krzysztof Pijarski, Witek Orski), realizowany wspólnie z Laboratorium Narracji Wizualnych, działającym przy Łódzkiej Szkole Filmowej, Fundacją Widok i Świetlicą Jasna 10. Do udziału w nim zaproszono światową czołówkę badaczy wizualności (m.in. Joannę Żylińską, Nathana Jurgensona, Trevora Paglena), którzy wraz ze współczesnymi teorety(cz)kami i prakty(cz)kami z Polski przyglądać się będą globalnej republice obrazów i poszukiwać demokratycznego oraz wspólnotowego potencjału fotografii. Pierwsze efekty projektu już teraz można zobaczyć na stronie whypictures.net.

Miesiąc Fotografii w Krakowie finansowany jest ze środków Urzędu Miasta Krakowa oraz Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

W związku z dynamicznie rozwijającą się sytuacją pandemiczną organizatorzy na bieżąco śledzą wszelkie ograniczenia i restrykcje. Ostateczny kształt programu, dostępność wystaw i wydarzeń oraz ich format dostosujemy do aktualnych wytycznych, tak by zapewnić wszystkim uczestnikom najwyższe bezpieczeństwo. Wszelkie informacje będą zamieszczane na stronie internetowej photomonth.com oraz w mediach społecznościowych.

Organizatorem Miesiąca Fotografii w Krakowie jest Fundacja Sztuk Wizualnych – organizacja pozarządowa powołana w 2001 roku w Krakowie, której celem jest promocja oraz popularyzacja sztuk wizualnych w Polsce. Za główne pole działalności przyjęła fotografię, a jako misję – szukanie jej nowych definicji w kontekście sztuki współczesnej, historii i socjologii. Służy temu przede wszystkim coroczny festiwal, najważniejszy projekt fundacji. **Fundacja Sztuk Wizualnych** organizuje również inne wydarzenia kulturalne, wydaje książki, promuje młodych artystów i nowe inicjatywy, zajmuje się również opracowywaniem i digitalizacją archiwów oraz promocją twórczości czołowych polskich artystów powojennych, między innymi Zofii Rydet, Wojciecha Plewińskiego i Zygmunta Rytki.

Więcej informacji: photomonth.com oraz na [Facebooku](https://www.facebook.com/fundacja.sztuk.wizualnych).